

OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN MÜZİK ETKİNLİKLERİNİ UYGULAMA DURUMLARI (NİĞDE İLİ ÖRNEĞİ)¹

*IMPLEMENTATION STATUS OF MUSICAL ACTIVITIES IN
EDUCATION PROGRAM BY PRESCHOOL TEACHERS (SAMPLE OF NİĞDE
PROVINCE)*

Doç. Dr. Damla BULUT

Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Ayten AKTAŞ

Turgut Özal Ortaokulu, Müzik Öğretmeni, Güroymak-Bitlis

Özet

Bu araştırmada, Niğde ilinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin eğitim programındaki müzik etkinliklerini sınıfta nasıl uyguladıklarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, tarama modelinde bir alan araştırmasıdır. Konunun kuramsal temellerinin oluşturulması aşamasında literatür taraması yapılmıştır. Bunun yanında okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki müzik etkinliklerini sınıfta nasıl uyguladıklarını belirlemek amacıyla örneklem grubunda yer alan okul öncesi öğretmenlerine anket uygulanmıştır. Ankette yer alan soruların kapsam geçerliliğinin belirlenmesinde uzman görüşü alınmıştır. Elde edilen nitel verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır.

Araştırmanın evrenini Niğde İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okul öncesi kurumlarında görev yapan 78 okul öncesi öğretmeni, araştırmanın örneklemini ise bu öğretmenler içerisinde tesadüfî örnekleme yoluyla seçilen 1 özel ve 12 resmi anaokulu ile 5 kreş ve gündüz bakımevi olmak üzere toplam 18 okulda görev yapan 73 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır.

Araştırmada, okul öncesi öğretmenlerinin çoğunluğunun eğitim programındaki müzik etkinliklerinden; ritim çalışmalarını müzik aletleri ve beden dilini kullanarak, ses dinleme ve ayırt etme çalışmalarını görsel işitsel araç gereçler kullanarak ve sesi tanıma, sesin benzerini çıkarma çalışmaları yaparak, müzik eşliğinde hareket çalışmalarını şarkıları önce bütün sonra bölümlere ayırıp tekrar ederek, yaratıcı hareket ve dans çalışmalarını oyun ile yaparak, işitsel algı çalışmalarını çocuklara benzer ya da farklı sesleri farkına varmasını sağlayarak, müzikli öykü oluşturma çalışmalarını ise farklı etkinliklerle birlikte sınıfta yaptıkları sonuçlarına ulaşılmıştır.

¹ Bu makale Haziran 2013 tarihinde Niğde Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsünde tamamlanan "Okul Öncesi Öğretmenlerinin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerini Uygulama Durumları (Niğde İli Örneği)" başlıklı Yüksek Lisans tezinin bir bölümünden hareketle oluşturulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Müzik Etkinlikleri, Okul Öncesi, Okul Öncesi Eğitim Programı

Abstract

In this research, it is aimed at determining how preschool teachers in Niğde Province implement musical activities of education program in the class. The research is a field study with screening model. In the phase of creating theoretical bases of the subject, literature search has been carried out. In addition, preschool teachers in sample group have been subjected to a survey in order to determine how preschool teachers implement musical activities in preschool education program in the class. In determination of content validity in relation to questions in the survey, expert opinion has been obtained. In the analysis of obtained qualitative data, content analysis has been used.

The universe of research comprises of 78 school teachers in preschool education institutions under the Directorate of National Education in Niğde, sample group of research comprises of 73 preschool teachers, who have been selected by random sampling and have been working in 1 private and 12 public playschools, 5 kindergartens and day care centers, total 18 schools.

In the research, in the scope of musical activities in education program, preschool teachers carry out rhythm applications by using musical instruments and body language; audio listening and differentiation by using audiovisual tools; creation of same sound, moving accompanied by music; repetition of the songs wholly and then partially; creative moves and dances by playing games; auditory perception by showing the children the similar or different sounds; creation of musical story by different activities.

Key Words: Music Education, Musical Activities, Preschool, Preschool Education Program

GİRİŞ

Okul öncesi dönem bebeklik döneminden sonra, insan gelişiminin en hızlı, öğrenme kapasitesinin ise en yüksek olduğu dönemdir. Bu dönemdeki çocuklar çevreyle etkileşim halindedir. Fakat sadece aileden ve çevreden alınan eğitim çocukların gelişim özelliklerini ön plana çıkararak, kendilerini toplumun bir ferdi olarak görmeleri için yeterli değildir. Çocukların bu beklentiyi gerçekleştirmeleri için kendilerini rahatça ifade edebilecekleri ortama ve bu konuda eğitilmiş kişilere ihtiyacı vardır. Bu da okul öncesi eğitimin önemini ortaya çıkarmaktadır.

“Okul öncesi eğitim 0-72 ay grubundaki çocukların gelişim düzeylerine ve bireysel özelliklerine uygun, zengin uyarıcı çevre imkânları sağlayan, onların bedensel, duyuşsal ve sosyal yönden gelişimlerini destekleyen, kendilerini toplumun kültürel değerleri doğrultusunda en iyi biçimde yönlendiren ve ilköğretime hazırlayan temel eğitim bütünlüğü içerisinde yer alan bir eğitim sürecidir” (Yaşar ve diğerleri, 2000:4). Bu eğitim sürecinde çocukların ilgi dünyasını keşfetmek ve onları desteklemek gerekir. Çocukların ilgi alanlarına göre bilgi ve beceri kazanmalarını sağlarken müzik eğitim aracı olarak kullanılır. Müziğin bir eğitim aracı olarak kullanılıyor olması, öğrenmeyi artırmada, algıyı açmada, hatırlamada, konuşmada, anlamada, problem çözmede, karar vermede ve dikkat içeren zihinsel işlevleri olumlu yönde etkilemede önemli olduğu görülmektedir (Soysal, 2012:208). Müzik yardımıyla çocukların var olan yetenekleri ortaya çıkar. Çocuklar okul öncesi eğitim zamanında müziğe olan ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim alarak müzikle ilgili mesleklere yönelebilmektedir (Özçimenli, 2007:9).

“Okul öncesi müzik eğitimi, 0-6 yaş kümesindeki çocuğa kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak temel müziksel davranışlar kazandırılması; yine çocuğun kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak temel müziksel davranışların değiştirilmesi, geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesi sürecidir. Bu tanımdan da açıkça anlaşılıyor ki okul öncesi müzik eğitimi, müziğin öğretilmesi için değil, çocuğun müziksel eğitimidir. Bu eğitime ‘erken müzik eğitimi’ veya ‘erken çocukluk müzik eğitimi’ denildiği de olur”(Uçan ve diğerleri, 2003:7).

Çocukların yakın çevresinde bulunan bütün bireylerin çocuk doğduğu andan itibaren ona etkili bir öğrenme ortamını hazırlayabilmesi için erken çocukluk dönemi ile ilgili bilgi, algı ve tutumlarının geliştirmesi gerekir. Bu süreçte devletin, eğitim hakkının ve fırsatlarının kullanılmasında büyük sorumluluğu vardır. Devlet, eğitim hakkının kullanılabilmesi için gerekli koşulları sağlamalı ve hiçbir ayırım yapmadan herkesi eşit bir şekilde ve maksimum düzeyde bu haktan yararlandırmalıdır. Kısaca devlet, bir yandan aile eğitimine destek vermeli, diğer yandan çocuklara etkili öğrenme ortamları yaratmalıdır (Küçükturan ve diğerleri, 2013:786).

Devletin katkı sağladığı etkili öğrenme ortamları, kreşler, anasınıfları, anaokulları kısacası özel ve resmi olarak kurulan okul öncesi eğitim kurumlarıdır. Bu kurumlarda çocuğa verilen eğitimler etkinlik köşelerinde yapılmaktadır. Verilen bu eğitimlerden biri olarak müzik eğitimi ise müzik odasında ya da müzik köşesinde müzik etkinlikleri çalışmalarını ile gerçekleştirilmektedir.

Çocukları, müzik etkinliklerinden yararlanarak kendilerini en iyi ifade edebilecekleri etkinlik hangisi ise ona yönlendirmek ve genel bir müzik sevgisi, beğenisi kazandırmak özellikle okul öncesi dönemde başlanması gereken eğitim hizmetlerindedir ve bu konuda hem uzman eğitimcilere hem ailelere önemli sorumluluklar düşmektedir (Eskioğlu, 2003:117). Çocuklar iyi bir müzik eğitimiyle iyilikler üzerine düşünüp önce iyi bir insan ve ileride iyi bir vatandaş olmanın uygunluğunu yaşarlar. Çocukların toplumsallaşması ile kültürel farklılıkların da bir zenginlik olduğunu kavraması, karşıtların birlikteliği ile dünyanın paylaşımının daha da anlamlılık kazanacağını öğrenmesi önemlidir (Gedikli, 2007:18).

Okul öncesi eğitim kurumlarında müzik etkinlikleri ritim çalışmaları, şarkı söyleme, ses dinleme ve ayırt etme, müzik eşliğinde hareket, işitsel algı, yaratıcı hareket ve dans ve müzikli öykü oluşturma başlıkları altında yürütülmektedir (MEB, 2006:44). Ritim çalışmaları hem çocuklar hem de yetişkinler için doğal bir süreçtir. Çağlardan beri insanlar duydukları her ritmin temposuna şarkıya, dini, askeri müziğe, doğa sesine karşı duyarlı olmuşlardır. Günümüzde ise bir marş eşliğinde yürürlerken ayaklarını yere vururlar. Araba radyosundan gelen müziğe göre direksiyona hafif vurarak tempo tutar, düşün ya da diğer etkinliklerde dans ederler. Küçük çocuklar ise, müziğe tüm bedenleri ile karşılık verirler. Müziğin ritmine (vuruş sayısı) göre salınımlar gerçekleştirirler. Elleriyle doğru tempoyu vurmaya çalışırlar. Bu etkinliklerle bireyler bedenini ritme göre disipline ederler. Estetik figürler yaratabilirler. Bireysel ya da toplu oyunlar sergilerler (Gedikli, 2007:19).

Şarkı söyleme çalışmalarında en önemli şey şarkı seçimidir. Şarkı seçiminde çocukların gelişim düzeyleri, özellikle ses sınırları iyi bilinmelidir. Çocuklar günlük yaşantılarında gördükleri, yaşadıkları, bildikleri konularla ilgili şarkılarla daha fazla ilgilenirler. Şarkı öğretimi yoluyla çocuk, sesini kullanma, şarkının sözlerini doğru telaffuz etme ve müziğine uygun hareket etme becerilerini geliştirir (Eren, 2006:18).

Ses dinleme ve ayırt etme çalışmaları, çocukların çevrelerini daha iyi tanımalarını ve anlamlandırmalarını, çevreyi daha bilinçli dinlemelerini, duydukları sesleri ayırt edebilmelerini

sağlar. Bu çalışmada ses çıkaran her şey kullanılabilir. Bunlar çeşitli çalgılar, artık malzemelerden yapılmış maket çalgılar, oyuncaklar hatta bazen insan vücudu da olabilir. Etkinlik sırasında öğrencinin ses kaynağının görmesi engellenerek, sesin ne yönden geldiği, sesin kaynağının ne olabileceği ve sesin yüksek mi alçak mı olduğu sorulabilir (Alpaslan, 2010:36).

Hareket etme becerisi yeni doğan bir bebeğin hayatının ilk anlarından itibaren açık olarak görülür. Küçük bir çocuğun her bir hareketi, kendi varlığını ortaya koyması ve kendini ifade etmesi anlamına gelir. Çocuklar hareketler yoluyla çevresini tanır ve insanlarla daha kolay ilişki kurar. Çocuklar büyüdükçe seslere veya müziğe ritmik vücut hareketleriyle güçlü bir biçimde karşılık verir. Çocuk tarafından kazanılması beklenen müzikal düşüncenin, çocuğun tempoda, dinamiklerde, ses perdelerindeki değişiklikleri keşfetmesi sağlanır. Bu çalışma; oyunlarda, şarkı söylemede, müzik aleti çalabilmede önemli bir eğitim aracı olarak kullanılır (Ömeroğlu ve diğerleri, 2006:8).

İşitsel algı, çocuğa sesleri incelikleri-kalınlıkları tartımlarıyla kavrama ve yenileme becerisi kazandırmak amacıyla yapılan eğitime denir. Çocuğun sesleri birbirinden ayırma, müzik örgeni ve tümcesini tanıma, kavrama, anımsama ve belleme yeteneğini geliştirme, seslerin süre ve ses şiddetini (gürlüğünü) birbirinden ayrılabilmesi sağlanır. Bu amaca ulaşmak için öğretmen art arda çaldığı iki sesi dinletip onlardan o sesleri iyi dinlemelerini sonra da temiz olarak kendi sesleriyle çıkarmalarını isteyerek alıştırmalar yapabilir. Çocuğun bir şarkıyı kolaylıkla öğrenebilmesi için tartım eğitimi ne kadar gerekliyse, müziksel işitme eğitimi de o ölçüde gereklidir. Bunlar müzik eğitiminin birbirini bütünleyen iki ana ögesidir (Uçan ve diğerleri, 2003:50).

Müziğin ritmine uyularak yapılan ve estetik değer taşıyan, insanın içinden geldiği gibi doğaçlama yapılan düzenli vücut hareketlerine yaratıcı dans denir. Yaratıcı dansı müzikli dramatizasyondan ayıran özellik içinden geldiği gibi yapılmasıdır (MEGEP, 2006:9). Bu çalışmada amaç çocukların hissettikleri gibi özgür bir şekilde hareket üretmelerini sağlamaktır. Çocukların bu amaca ulaşabilmeleri için müzik özenle seçilmelidir. Seçilen müziğin sözlü olması çocukların sözleri dinlemesine ve sözlere göre hareket etmesine neden olabilir. Müzikli hikâyeler, seslerin kullanımına uygun olarak hazırlanmış öykülerdir. Çocuklara hikâye okunurken kitaptaki resimler hakkında konuşmaya, şarkı söylemeye ve hikâye ile ilgili ses taklitleri, doğaçlamalar yapmaya istekli oldukları bilinmektedir. Bazı müzik aletlerinin veya nesnelerin seslerin doğada var olan seslere benzetilir. Çocuklar müzik aletleriyle seslere eşlik ederler (Sığırtmaç, 2005:58-65).

Müzik aletleriyle sesler kullanılacağı zaman öyküye ara verilmeli ve çocukların dikkatleri çekilerek müzik aletlerinin sesleri çıkartılmalıdır. Anne, baba ya da eğitimcilerin seçeceği öyküyü ve hangi müzik aletlerinin öykünün neresinde kullanacağını belirlemelidir. Çocuklarla birlikte öykü akışına uygun sesleri örneğin, bir bebek ağlamasını müzik aleti olmaksızın kendi sesini kullanarak da müziği öykünün içine katabilir (Güler, 2008:148-149). Bu müzik etkinliklerinin gerçekleştirilmesi için okul öncesi öğretmenlerine ihtiyaç vardır. Okul öncesi öğretmenleri de bu alanda kendilerini geliştirmiş olmaları gerekir.

Okulöncesi eğitim kurumlarında müzik etkinliklerinin istenilen bir biçimde gerçekleştirilmesi, okulöncesi öğretmenlerinin müzik etkinlikleri konusunda yeterli bilgi ve becerilere sahip olmasıyla yakından ilişkilidir. Bu bakımdan okulöncesi öğretmenlerinin müzik etkinliklerini nasıl planladıkları, nasıl uyguladıkları ve nasıl değerlendirdikleri önemlidir.

Bu dönemde okul öncesi öğretmeni, müzik etkinliklerini hazırlarken birtakım ilkeleri kapsayacak şekilde planlama yapmalıdır. Bu ilkelerin içerisinde hazırlanan müzik etkinlikleri

için bir ortamın hazırlanması (örneğin; gerekli çalgı vb. araç-gereçlerin sınıf ortamına getirilmesi, sınıfın "U" şeklinde ya da etkinliğe uygun farklı bir şekilde düzenlenmesi gibi), çocukların (öğrencilerin) müziksel davranışlarının gözlenmesi ve dinlenmesi; uygulanacak müziksel etkinliklerin oluşturulması ve bu müziksel etkinlikler için uygun bir giriş hazırlanması, öğrencilerin bireysel öğrenme ihtiyaçlarının karşılanması gibi konular ön plana çıkmaktadır. Bu konular gözetilerek hazırlanan müziksel etkinlikler yolu ile öğretmenin, müzik çalışmalarına giriş yapabildiği kolaylaşacaktır (Kılıç, 2012:14).

Okul öncesi eğitim kurumlarında okul öncesi öğretmenleri ile müzik etkinlikleri müzik köşesi veya müzik odasında yapılmaktadır. Bu da okul öncesi eğitim kurumlarında müzik köşesinin veya müzik odasının olması ve gereken önemin verilmesi gerektiğini göstermektedir. Her etkinliğin ayrı ayrı bir köşesi olmalıdır. Örneğin müzik etkinlikleri için müzik köşesinin veya müzik odasının olması gerekir. Müzik köşesi veya müzik odası çocukların müzikle uğraşmaları için özel bir alandır, çocuklara ses ve müzik eğitimi burada verilir. Odanın duvarları müzik açısından uyarıcı, eğitici çocukların ilgisini çekecek resim ve fotoğraflarla süslenebilir. Bu ortamlarda çocuklara hitap edecek piyano, Orff çalgıları (marakas, def, ksilofon...), CD'ler, televizyon vb. araç-gereçlerin olması gerekir. Bu çalgıların çocuklar için rahatça alınıp, kullanılması için özel raflar bulunmalıdır. Çalgıları çalarken üzerine koyabilecekleri sehpalar yer almalıdır. Bu sayede çocuklar çalgıları tanırlar, müzik eşliğinde rahatlar ve dinlenirler.

Müzik odasında veya müzik köşesinde yapılan etkinlikler, çocukların konuşma becerisini kazanmasına, dil ve hareket yeteneğini geliştirmesine yardım eder. Ayrıca yaratıcılığının gelişmesine, müzik yoluyla kendini, çevresindeki insanları, doğayı tanımasını ve yorumlamasına, dikkatini müziğe yoğunlaştırabilmesine, şarkı söyleme ve dinlemesine, yardımlaşmayı ve paylaşmayı öğrenebilmesine, yeni sözcükler kazanmasına, müzik sevgisini kazanabilmesine yardımcı olur (Poyraz ve Dere, 2006:91).

Araştırmacının Amacı

Bu çalışmada, Niğde ilinde görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin eğitim programındaki müzik etkinliklerini sınıfta nasıl uyguladıklarının incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, tarama modelinde bir alan araştırmasıdır. Kuramsal temellerin oluşturulması aşamasında literatür taraması yapılmıştır. Okul öncesi eğitim programında yer alan müzik etkinliklerini nasıl uyguladıklarına ilişkin okul öncesi öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacıyla, örneklem grubunda yer alan okul öncesi öğretmenlerine anket uygulanmıştır. Bu nedenle araştırma betimsel nitelik taşımaktadır. Ankette yer alan soruların kapsam geçerliliğinin belirlenmesinde ilgili uzman görüşü alınmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini Niğde İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı okul öncesi kurumlarında görev yapan 78 okul öncesi öğretmeni, araştırmanın örneklemini ise bu öğretmenler içerisinde tesadüfi örnekleme yoluyla seçilen 1 özel ve 12 resmi anaokulu ile 5 kreş ve gündüz bakımevi olmak üzere toplam 18 okulda görev yapan 73 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır.

Veri Toplanması ve Analizi

Araştırmada elde edilen nitel verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizinde veriler kodlanır, temalar bulunur, veriler kodlara ve temalara göre düzenlenir ve tanımlanır. Son olarak da elde edilen bulgular yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 227-240).

Araştırmanın amacı doğrultusunda araştırmacılar tarafından birebir yazıya aktarılan veriler incelenerek anlamlı bölümler şeklinde ayrılmış ve bölümlere tanımlayıcı kodlar bulunmuştur. Anlam bakımından ilişkili olan veriler aynı kod (kavram) altında toplanmıştır. Kodlanan veriler bir araya getirilerek gruplanmış ve temalar saptanmıştır. Oluşturulan temaların ve verilerin güvenilirliği için alan ve nitel araştırma bilgisine sahip uzman görüşü alınmıştır. Nitel araştırma süreçlerine uygun olarak her açık uçlu soruya cevap veren öğretmen sayısı belirlenmiş ve belirlenen öğretmen sayısının yüzdesi alınarak tablolar halinde yorumlanmıştır.

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde, örneklem grubundaki öğretmenlerin okul öncesi eğitim programında yer alan müzik etkinliklerini nasıl uyguladıklarına yönelik görüşlerini gösteren dağılımlar (f) frekans ve (%) yüzde olarak tablolar halinde gösterilmiş ve yorumlanmıştır.

Tablo 1. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Ritim Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri

	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
Ritim Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Ritim aletlerini kullanarak	Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö42, Ö43, Ö44, Ö45, Ö46, Ö47, Ö48, Ö53, Ö55, Ö56, Ö57, Ö59, Ö60, Ö61, Ö62, Ö68, Ö71	52	71,3
	Beden dilini kullanarak	Ö2, Ö3, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö28, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö42, Ö46, Ö53, Ö54, Ö57, Ö68, Ö73	27	37,0
	Şarkılarla	Ö41, Ö43, Ö54, Ö58, Ö68, Ö69, Ö71	7	9,6
	Sınıftaki eşyalarla	Ö14, Ö20, Ö36, Ö37, Ö42	5	6,9
	Gösterip yaptırma	Ö11, Ö20, Ö38	3	4,1
	Grup halinde	Ö27, Ö30, Ö72	3	4,1
	Müzikli oyunlarla	Ö19, Ö65, Ö70	3	4,1
	Heceleme çalışmaları	Ö19, Ö41	2	2,7
	Çocuk isimlerini söyleyerek	Ö23	1	1,4

Tablo 1’de görüldüğü gibi; 52 öğretmen (Ö1, Ö3, Ö4, Ö5, Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö18, Ö19, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö42, Ö43, Ö44, Ö45, Ö46, Ö47, Ö48, Ö53, Ö55, Ö56, Ö57,

Ö59, Ö60, Ö61, Ö62, Ö68, Ö71) müzik etkinliklerinde yer alan ritim çalışmasını sınıfta uygularken en yüksek ritim aletlerini kullandığını belirttikleri görülmüştür.

Ö20; "Ritim aletlerini kullanarak basitten karmaşığa doğru önce ritmi çocuklara gösteriyorum. Birkaç defa birlikte yaptıktan sonra tek tek çocukların yapmasını istiyorum. Ayrıca parmak şaklatma, el çırpma, ayaklarla yere vurma, ellerle masaya vurma gibi çalışmalarda yapıyoruz. Parmak uçlarına düğme dikilmiş eldivenleri de rahatlıkla kullanıyorum." şeklinde ifade etmiştir.

27 öğretmen ise ritim aletlerinden sonra en yüksek (Ö2, Ö3, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö28, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö36, Ö37, Ö39, Ö40, Ö42, Ö46, Ö53, Ö54, Ö57, Ö68, Ö73) beden dilini kullanarak çalışmayı gerçekleştirdikleri görülmüştür.

Ö32; "...El, ayak ve parmaklarla tempo tutturarak sınıfta bulunan müzik aletleri ile ritim çalışması..." şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 1'de yer alan bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun eğitim programındaki müzik etkinliklerinden ritim çalışmalarını sınıfta uygularken, ritim aletleri ve beden dilini kullandıkları söylenebilir. Bu durum, söz konusu aletlerin elde edilmesinin ve kullanımının daha kolay olduğunu düşündürmektedir. Ayrıca bu iki materyalin kullanımının öğretilen bilgileri somutlaştırmada ve öğrenciyi birebir işin içine katmada son derece etkili olduğu da bilinmektedir.

Tablo 2. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Ses Dinleme ve Ayırt Etme Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri

Ses Dinleme ve Ayırt Etme Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
	Görsel-işitsel araç gereçlerle	Ö3, Ö5, Ö6, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö39, Ö40, Ö42, Ö44, Ö45, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö72	35	49,0
	Sesleri tanıma ve seslerin benzerini çıkarma	Ö1, Ö4, Ö6, Ö8, Ö14, Ö15, Ö17, Ö19, Ö20, Ö22, Ö23, Ö29, Ö32, Ö33, Ö34, Ö36, Ö37, Ö38, Ö41, Ö43, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö58, Ö59, Ö60, Ö61, Ö62, Ö72, Ö73	34	47,6
	Oyunlarla	Ö3, Ö14, Ö19, Ö22, Ö37, Ö39, Ö43, Ö55, Ö57, Ö68	10	14,0
	Diğer etkinliklerle birlikte	Ö19, Ö26, Ö42, Ö43, Ö65, Ö69, Ö70, Ö71	8	11,2
	Ritim aletleriyle	Ö5, Ö39, Ö41, Ö40, Ö43, Ö61, Ö62	7	9,8
	Tekniğine uygun	Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12, Ö13, Ö15	7	9,8
	Gözlerini kapattırarak	Ö2, Ö8, Ö38, Ö39	4	5,6
	Grup halinde	Ö27	1	1,4

Tablo 2'de görüldüğü gibi; 35 öğretmen (Ö3, Ö5, Ö6, Ö11, Ö14, Ö15, Ö16, Ö17, Ö18, Ö20, Ö21, Ö22, Ö24, Ö25, Ö28, Ö29, Ö30, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö39, Ö40, Ö42, Ö44, Ö45, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö72) müzik etkinliklerinde yer alan ses dinleme ve ayırt

etme çalışmasını yaparken en yüksek görsel-işitsel araç gereçleri kullandığını belirttikleri görülmüştür.

Ö17; “Bilgisayar, TV, çeşitli CD’ler en büyük yardımcımız oluyor. Dinleyip algılayan çocuklar hemen kendini belli eder. Taşıt sesleri, hayvan sesleri, dinlenir ve birbirinden farkı söylenir” şeklinde ifade etmiştir.

34 öğretmen ise görsel-işitsel araç gereçlerden sonra en yüksek (Ö1, Ö4, Ö6, Ö8, Ö14, Ö15, Ö17, Ö19, Ö20, Ö22, Ö23, Ö29, Ö32, Ö33, Ö34, Ö36, Ö37, Ö38, Ö41, Ö43, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö58, Ö59, Ö60, Ö61, Ö62, Ö72, Ö73) sesi tanıma ve sesin benzerini çıkarma alıştırmaları yaptırdıklarını belirttikleri görülmüştür.

Ö55; “Genellikle doğa, hayvan, insan ve çevre seslerinin ayrımını yapmak için taklit yöntemi kullanıyoruz. Bazen de bunu oyunlaştırarak çocukların bu sesleri birbirinden ayırt etmesini sağlıyoruz. Teyp, cd ve kasetten çeşitli sesler dinleterek bu seslerin kime ya da neye ait olduğunu anlamalarını istiyoruz” şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 2’de yer alan bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğretmenlerin çok büyük çoğunluğunun eğitim programındaki müzik etkinliklerinden ses dinleme ve ayırt etme çalışmasını sınıfta görsel işitsel araç gereçleri kullanarak ve sesi tanıma ile sesin benzerini çıkarma alıştırmaları ile yaptırdığı söylenebilir. Bu durum, her sınıfta olmasa da hemen hemen birçok sınıfta teknolojik araçların bulunduğunu ve okul öncesi müzik eğitimi için gerekli bir materyal olduğunu düşündürmektedir.

Tablo 3. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Şarkı Söyleme Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri

	Görüşler	İfade eden öğretmenler	f	%
Şarkı Söyleme Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Şarkıları önce bütün daha sonra bölümlere ayırıp tekrar ettirerek	Ö1, Ö2, Ö3, Ö11, Ö15, Ö18, Ö20, Ö21, Ö23, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö38, Ö39, Ö40, Ö41, Ö42, Ö43, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö65, Ö66, Ö67, Ö68, Ö69, Ö70, Ö71	35	49,0
	Görsel-işitsel araç gereçler kullanarak	Ö3, Ö13, Ö14, Ö15, Ö17, Ö19, Ö24, Ö25, Ö26, Ö28, Ö32, Ö34, Ö36, Ö37, Ö41, Ö42, Ö43, Ö46	18	25,2
	Bireysel ve grup halinde	Ö2, Ö6, Ö8, Ö14, Ö22, Ö23, Ö24, Ö25, Ö27, Ö29, Ö30, Ö32, Ö39, Ö47, Ö58, Ö59, Ö60, Ö73	18	25,2
	Nefes açma çalışması yapılarak	Ö4, Ö5, Ö17, Ö22, Ö32, Ö34, Ö44, Ö45, Ö55	9	12,6
	Diğer etkinliklerle	Ö16, Ö17, Ö29, Ö43, Ö64, Ö72, Ö73	7	9,8
	Günlük plan doğrultusunda	Ö9, Ö10, Ö13, Ö14	4	5,6
	Müzik öğretmeni eşliğinde	Ö6, Ö7, Ö9, Ö12	4	5,6
	Müzik aletleriyle	Ö14, Ö61, Ö62	3	4,2

Tablo 3’te görüldüğü gibi; 35 öğretmen (Ö1, Ö2, Ö3, Ö11, Ö15, Ö18, Ö20, Ö21, Ö23, Ö31, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö38, Ö39, Ö40, Ö41, Ö42, Ö43, Ö46, Ö47, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö65, Ö66, Ö67, Ö68, Ö69, Ö70, Ö71) müzik etkinliklerinde yer alan şarkı söyleme

çalışmasını yaparken en yüksek söyledikleri şarkıları önce bütün olarak birkaç defa söyleyip sonra bölümlere ayırıp çocuklara tekrar ettirerek yaptıklarını belirttikleri görülmüştür.

Ö2; “Öğrencilere şarkıyı önce tümüyle ben söylüyorum sonra bölüm bölüm tekrar ettiriyorum. Daha sonra tümünü hep birlikte tekrar ettiriyorum, tek başına söylemek isteyenlere rehberlik ediyorum” şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 3’te yer alan bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğretmenlerin çok büyük bir çoğunluğunun eğitim programındaki müzik etkinliklerinden şarkı söyleme çalışmasını sınıfta şarkıları önce bütün halde sonra bölümlere ayırıp çocuklara tekrar ettirerek yaptıkları görülmektedir. Buna göre; çocuğun şarkıyı iyi bir şekilde algılaması, öğrenmenin daha kolay olması ve akılda kalıcılığının sağlanması için parçadan bütüne giden bir uygulama yaptıkları söylenebilir.

Tablo 4. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Müzik Eşliğinde Hareket Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri

Müzik Eşliğinde Hareket Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
	Oyun ile	Ö18, Ö19, Ö22, Ö28, Ö34, Ö37, Ö41, Ö47, Ö53, Ö54, Ö56, Ö57, Ö61, Ö62, Ö65, Ö68, Ö71, Ö73	18	25,2
	Dans ile	Ö3, Ö17, Ö19, Ö24, Ö25, Ö28, Ö37, Ö55, Ö56, Ö57, Ö60, Ö66, Ö67, Ö73	14	19,2
	Şarkı sözlerini taklit ederek	Ö3, Ö13, Ö14, Ö17, Ö20, Ö24, Ö25, Ö26, Ö36, Ö40, Ö41, Ö43, Ö59, Ö73	14	19,2
	Müziğin hızına göre belirlenen hareketlerle	Ö1, Ö2, Ö5, Ö8, Ö11, Ö23, Ö31, Ö32, Ö34, Ö39, Ö47	11	15,1
	Serbest hareketlerle	Ö29, Ö30, Ö32, Ö35, Ö37, Ö38, Ö55, Ö65, Ö68	9	12,6
	Diğer etkinliklerle birlikte	Ö16, Ö22, Ö29, Ö42, Ö54, Ö64, Ö69, Ö70, Ö72	9	12,6
	Beden diliyle	Ö1, Ö4, Ö33, Ö41, Ö44, Ö45	6	8,2
	Salonda, spor öğretmeni eşliğinde	Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö12	5	6,9
	Görsel-işitsel araçlarla	Ö21, Ö42, Ö46	3	4,1
	Sözlü ve sözsüz müziklerle	Ö3, Ö15	2	2,7
	Müzik aletleriyle	Ö58, Ö43	2	2,7
	Grup halinde	Ö27	1	1,4

Tablo 4’te görüldüğü gibi; 18 öğretmen (Ö18, Ö19, Ö22, Ö28, Ö34, Ö37, Ö41, Ö47, Ö53, Ö54, Ö56, Ö57, Ö61, Ö62, Ö65, Ö68, Ö71, Ö73) müzik etkinliklerinde yer alan müzik eşliğinde hareket çalışmasını en yüksek oyun ile yaptıklarını belirttikleri görülmüştür.

Ö53; “Sandalye kapmaca, çömel-otur, heykel olmaca, eşini bul vb. oyunlarla uygulanabilir” şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 4'te yer alan bulgular doğrultusunda örneklem gurubundaki öğretmenlerin büyük çoğunluğunun eğitim programındaki müzik etkinliklerinden müzik eşliğinde hareket çalışmasını sınıfta oyunlarla yaptırarak söylenebilir. Bu durumda, çocuğun oyun döneminde olmasının etkili olduğu düşünülmektedir. Ayrıca, çocuğun birebir işin içine katılmasıyla eğitimin daha etkili olacağı, çocuğun öğrendiklerini oyun ile uzun süre unutmayacağı da söylenebilir.

Tablo 5. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden İşitsel Algi Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri

İşitsel Algi Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
	Sesin farkına vararak	Ö8, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20, Ö23, Ö24, Ö25, Ö28, Ö29, Ö36, Ö37, Ö43, Ö53	15	20,5
	Şarkılarıyla	Ö32, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56, Ö57, Ö58, Ö60, Ö61, Ö62	10	13,7
	Görsel-işitsel araçlarla	Ö14, Ö31, Ö35, Ö44, Ö46, Ö47, Ö66, Ö67	8	11,0
	Tekniğine uygun	Ö6, Ö7, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13	7	9,6
	Müzik aletleriyle	Ö1, Ö36, Ö43, Ö45, Ö68, Ö71	6	8,2
	Sesin benzerini çıkararak	Ö2, Ö14, Ö15, Ö28, Ö39, Ö43	6	8,2
	Oyunlarla	Ö33, Ö34, Ö47	3	4,1
	Diğer etkinliklerle birlikte	Ö17, Ö27, Ö65	3	4,1
	Uygulamıyorum diyenler	Ö5, Ö21	2	2,7
	Dans öğretmeniyle	Ö13	1	1,4

Tablo 5'te görüldüğü gibi; 15 öğretmen (Ö8, Ö14, Ö15, Ö16, Ö19, Ö20, Ö23, Ö24, Ö25, Ö28, Ö29, Ö36, Ö37, Ö43, Ö53) müzik etkinliklerinde yer alan işitsel algi çalışmasını yaparken en yüksek duyduğu sesin farkına vararak gerçekleştirdiğini belirttikleri görülmüştür.

Ö14; "İzlenen TV'lerde, dinlenen dans müziklerinde benzer ya da farklı yapıları olan şeylerde çocukların tepkilerine bakarak farkında olup olmadıkları gözlemleniyor. Aynı zamanda aynı seslere sesin tonu değişimiyle artıp azalan verim denemeleri uygulanıyor" şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 5'te yer alan bulgular doğrultusunda örneklem gurubundaki birçok öğretmenin bu çalışmayı çocuklara seslerin farkına varmasını sağlayacak alıştırmalar yaptırarak uyguladıkları söylenebilir. Bu durum, pek çok öğretmenin aldıkları eğitimin söz konusu çalışmalar için yeterli olmadığını düşündürmektedir. Birçok öğretmenin sesin farkına varma alıştırmaları yaptırması ise çocukların öncelikle benzer ya da farklı sesleri tanımlarının sağlanması için uygulandığı söylenebilir.

Tablo 6. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Yaratıcı Hareket ve Dans Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri

Yaratıcı Hareket ve Dans Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
	Müziğe uygun serbest hareketlerle dans ederek	Ö1, Ö2, Ö3, Ö14, Ö15, Ö17, Ö20, Ö22, Ö23, Ö27, Ö29, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö43, Ö46, Ö47, Ö54, Ö56, Ö57, Ö58, Ö64, Ö66, Ö67, Ö71	30	41,1
	Diğer etkinliklerle birlikte	Ö16, Ö19, Ö26, Ö28, Ö42, Ö61, Ö62, Ö68, Ö69, Ö72	10	13,7
	Dans öğretmeni eşliğinde	Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö10, Ö11, Ö12, Ö13	8	11,0
	Gösterip yaptırma	Ö4, Ö5, Ö44, Ö45, Ö46, Ö53, Ö54	7	9,6
	Müzik aletleriyle	Ö24, Ö25, Ö43, Ö60	4	5,5
	Görsel-işitsel araçlarla	Ö14, Ö24, Ö25, Ö34	4	5,5
	Bireysel ve grup halinde	Ö14, Ö31	2	2,7
	Beden diliyle	Ö36, Ö73	2	2,7
	Planda olduğu gibi	Ö18	1	1,4
	Uygulamıyorum diyenler	Ö21	1	1,4

Tablo 6'da görüldüğü gibi; 30 öğretmen (Ö1, Ö2, Ö3, Ö14, Ö15, Ö17, Ö20, Ö22, Ö23, Ö27, Ö29, Ö32, Ö33, Ö34, Ö35, Ö37, Ö39, Ö40, Ö41, Ö43, Ö46, Ö47, Ö54, Ö56, Ö57, Ö58, Ö64, Ö66, Ö67, Ö71) müzik etkinliklerinde yer alan yaratıcı hareket ve dans çalışmasını en yüksek müziğe uygun serbest hareketlerle dans ederek yaptırdığını belirttikleri görülmüştür.

Ö2; "Müziği açtıktan sonra ritme göre dans etmelerini söylüyorum. Benim rehberliğimde müziğe göre içlerinden geldikleri gibi dans ettiklerini gözlemliyorum..." şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 6'da yer alan bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun eğitim programındaki yaratıcı hareket ve dans çalışmasını sınıfta çocuğun müziğe uygun olarak serbest hareketler yapmasını sağlayarak gerçekleştirdikleri söylenebilir. Bu durum, okul öncesi öğretmenlerin çocuğa müzikle doğaçlama yaptırarak çocuğun yaratıcılığının daha ön plana çıkacağını ve çocukların kendini özgün bir şekilde ifade edebileceğini düşündüklerini göstermektedir.

Tablo 7. Örneklem Grubundaki Öğretmenlerin Eğitim Programındaki Müzik Etkinliklerinden Müzikli Öykü Oluşturma Çalışmalarını Sınıfta Nasıl Uyguladıklarına İlişkin Görüşleri

Müzikli Öykü Oluşturma Çalışmalarını Sınıfta Uygulama Biçimleri	Görüşler	İfade Eden Öğretmenler	f	%
	Diğer etkinliklerle birlikte	Ö1, Ö2, Ö11, Ö16, Ö17, Ö19, Ö24, Ö25, Ö28, Ö31, Ö35, Ö37, Ö58, Ö68, Ö69, Ö71, Ö72	17	24,6
	Görsel-işitsel araçlarla	Ö6, Ö7, Ö8, Ö9, Ö12, Ö13, Ö14, Ö34, Ö42, Ö53, Ö54, Ö55, Ö56	13	17,8
	Şarkıyı hikâyeleştirme	Ö1, Ö18, Ö20, Ö24, Ö25, Ö32, Ö36, Ö43, Ö44, Ö45, Ö54, Ö56	12	16,4
	Öykü oluşturma ve tamamlama	Ö14, Ö15, Ö30, Ö39, Ö40, Ö42, Ö43, Ö55, Ö61, Ö62	10	13,7
	Uygulamıyorum diyenler	Ö21, Ö23, Ö33, Ö41	4	5,5
	Ritim aletleriyle	Ö14, Ö53, Ö57	3	4,1
	Grup halinde	Ö27	1	1,4

Tablo 7'de görüldüğü gibi; 17 öğretmen (Ö1, Ö2, Ö11, Ö16, Ö17, Ö19, Ö24, Ö25, Ö28, Ö31, Ö35, Ö37, Ö58, Ö68, Ö69, Ö71, Ö72) müzik etkinliklerinde yer alan müzikli öykü oluşturma çalışmasını yaparken en yüksek diğer etkinliklerle birlikte uyguladığını belirttikleri görülmüştür.

Ö2; "Örneğin: karga ile tilkinin hikâyesi veya yalancı çobanın hikâyesinin müzikli bir şekilde verilmesi, çocuğun müzikle hikâye gibi iki ayrı etkinliği bir arada yaparak daha kolay öğrenmesi sağlanır." şeklinde ifade etmiştir.

Tablo 7'de yer alan bulgular doğrultusunda örneklem grubundaki öğretmenlerin müzikli öykü oluşturma çalışmasını birçok öğretmenin diğer etkinliklerle birlikte gerçekleştirdikleri görülmektedir. Buna göre, öğretmenlerin çoğunluğunun söz konusu çalışmaya yönelik bir uygulamalarının olmadığı söylenebilir. Birçok öğretmenin ise müzikli öykü çalışmasını diğer etkinliklerde kullanıyor olması çocuğun yeni fikirler üretmesini sağlayıcı bu çalışmayı çocuklara diğer etkinliklerle ilişkilendirerek daha iyi aktarabildiklerini düşündürmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırma bulguları doğrultusunda ulaşılan sonuçlara ve bu sonuçlara yönelik önerilere yer verilmiştir.

Sonuçlar

Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programındaki müzik etkinliklerini sınıfta uygulama durumlarının değerlendirilmesi doğrultusunda elde edilen bulgulara göre:

Okul öncesi öğretmenlerinin;

- ✓ Ritim çalışmasını müzik aletleri (%71,3) ve beden dilini kullanarak (%37,0) uyguladıkları,
- ✓ Ses dinleme ve ayırt etme çalışmasını görsel işitsel araç gereçler kullanarak (%49,0) ve sesi tanıma-sesin benzerini çıkarma çalışmaları yaptırarak (%47,6) uyguladıkları,
- ✓ Şarkı söyleme çalışmasını (%49,0) şarkıları önce bütün sonra bölümlere ayırıp tekrar ederek yaptıkları,

- ✓ Müzik eşliğinde hareket çalışmasını (%25,2) oyun ile yaptırarak,
- ✓ İşitsel algı çalışmasını (%20,5) çocuklara benzer ya da farklı sesleri farkına varmasını sağlayacak çalışmalar yaptırarak,
- ✓ Yaratıcı hareket ve dans çalışmasını (%41,1) müziğe uygun olarak serbest hareketlerle dans ederek gerçekleştirdikleri,
- ✓ Müzikli öykü oluşturma çalışmasını (%24,6) farklı etkinliklerle birlikte yaptıkları, sonuçlarına ulaşılmıştır.

Öneriler

- Araştırma sonuçları ışığında okul öncesi öğretmenlerinin;
- ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan ritim çalışmalarını görsel işitsel araç-gereçler kullanılarak da yaptırması ve çocuklara gruplar halinde müzikli oyunlar dinlettirmesi,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan ses dinleme ve ayırt etme çalışmasını ritim aletlerini de kullanarak yaptırması ve diğer etkinliklerle birlikte bu çalışmanın geliştirilmesi,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan şarkı söyleme çalışmasına başlamadan önce nefes açma alıştırmalarına/hareketlerine gereken önemi vererek çocukları bu çalışmaya hazır hale getirmesi,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan müzik eşliğinde hareket çalışmasını okulun spor salonunda bu konu üzerine eğitim almış öğretmenin gözetiminde yaptırarak gerçekleştirmesi,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan işitsel algı çalışmasını okulda müzik aletlerinin içinde bulunduğu müzik odasında ve bu konuda üzerine eğitim almış müzik öğretmenin gözetiminde yaptırması,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan yaratıcı hareket ve dans çalışmasını yaptırırken çocukların beden dilini iyi bir şekilde kullanmasını sağlayacak birkaç örnek hareketi göstererek çocuklara yaptırması ve böylelikle çocukların kendilerine olan özgüvenlerini arttırması,
 - ✓ Okul öncesi eğitim programında yer alan müzikli öykü oluşturma çalışmasını yaptırırken çocuklara bir öykü anlatması, öyküyü yarıda bırakıp çocukların ritim aletlerini kullanarak bu öyküyü tamamlamasını sağlanması, önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- ALPASLAN, Ulaş (2010). Okul öncesi öğretmenlerinin aldıkları müzik eğitimi doğrultusunda uygulamakta oldukları müzik etkinliklerine ilişkin görüşleri ve karşılaştıkları problemler. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- EREN, Bilgehan (2006). Bursa ili anaokullarındaki 4,5,6, yaş grubu çocukların müzik eğitimine yönelik ihtiyaçların tespiti ve değerlendirilmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ESKİOĞLU, İtır (2003). Müzik Eğitiminin Çocuk Gelişimi Üzerindeki Etkileri. *İnönü Üniversitesi Cumhuriyetimizin 80. Yılında Müzik Sempozyumu*, 116-123.
- GEDİKLİ, Erdem (2007). *Okul Öncesi Müzik Etkinlikleri Eğitimi*. (1. Basım). Bursa: Ezgi Kitapevi.
- GÜLER, Nilgün (2008). *Müzikle Çocuk Eğitimi*. (1. Basım). İstanbul: Hepsi Çocuk Yayınları.
- KILIÇ, Ilgım (2012). *Okul Öncesinde Müzik Eğitimi-Etkinliklerle Uygulama Örnekleri*. (2 Basım). Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

- KÜÇÜKTURAN GÜLER, Ayşe ve diğerleri (2013). Türkiye’de Okul Öncesi Eğitimin Geliştirilmesine Yönelik Uygulamalar. *The Journal of Academic Social Science Studies*. Doi number:http://dx.doi.org/10.9761/JASSS_1847 Volume 6 Issue 7, p.783-801.
- MEB, (2006). *Okul Öncesi Eğitim Programı (36-42 Aylık Çocuklar İçin)*. Ankara: Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü
- MEGEP, (2006). *Müzik Etkinlikleri*. Ankara: Okul Öncesi Eğitimi Genel Müdürlüğü
- ÖMEROĞLU, Esra ve diğerleri (2006). *Müziğin Okul Öncesinde Kullanılması*. (2. Basım). Ankara: Kök Yayıncılık.
- ÖZÇİMENLİ, Esen (2007). Anaokullarında görev yapan öğretmenlerin anaokullarındaki müzik etkinliklerine ilişkin görüşleri (Eskişehir İli Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- POYRAZ, Hatice ve DERE, Hale (2006). *Okulöncesi Eğitiminin İlke ve Yöntemleri*. (3 Basım). Ankara: Anı Yayınları.
- SİĞİRTMAÇ DİKİCİ, Ayperi (2005). *Okul Öncesi Dönemde Müzik Eğitimi*. İstanbul: Kare Yayınları.
- SOYSAL, Fikri (2012) Erken Çocukluk Dönemi Müzik Eğitimi. *The Journal of Academic Social Science Studies*. Doi number:http://dx.doi.org/10.9761/JASSS_81 Volume 5 Issue 3, p.191-208.
- UÇAN, Ali ve diğerleri (2003) *Müzik Öğretimi*. (3. Basım). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- YAŞAR Şefik ve diğerleri. (2000). *Okul Öncesi Eğitim İlke ve Yöntemleri*. (1. Basım). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- YILDIRIM Ali ve ŞİMŞEK Hasan (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (8.Basım). Ankara: Seçkin Yayınları.